

LA PARTICIPACIÓ EN MEDI AMBIENT

L'experiència sindical en l'àmbit de les institucions valencianes

Antoni Montesinos i Castelló

Departament Medi Ambient CCOOPV

EL CONCEPTE DEMOCRÀTIC DE PARTICIPACIÓ

“No hi ha més gran amenaça per al medi ambient que la demagògia, es a dir, l’engany a la ciutadania, l’ocultisme intencionat de dades i decisions, la manipulació interessada de la situació real dels recursos naturals i de les alternatives existents per a explotar-los. ...,i afegia.

La forma en que adoptem les decisions i qui les adopta determina sovint el què decidim”

Cristina Narbona: Recursos Mundiales 2004, decisiones para la tierra: equilibrio, voz y poder (Prólogo del Informe)

CREACIÓ CAPMA A FINALS DE 1993 (DECRET 242/1993)

Funcions:

- Participar, conèixer i informar actuacions, Cons. MA
- Conèixer i informar projectes i normativa en matèria d'ordenació i gestió MA
- Col·laborar en campanyes informació i divulgació
- Assessorar l'administració ambiental i el govern en matèria de MA
- Tot sota el control del govern

CREACIÓ CAPMA A FINALS DE 1993 (Decret 242/1993) i reforma Blasco (Decret 2/2004)

Ja al decret fundacional denotava un caràcter dirigista per part del govern hi havia compromisos de funcionament:

- Convocatòria ordinària cada 3 mesos
- Convocatòria extraordinària a petició 1/3 dels membres

El Decret modificat per Blasco sense consulta va retallar el poc que hi havia de marge social

- No hi ha termini de convocatòria
- S'elimina la convocatòria extraordinària a petició dels membres
- S'amplia el nombre de membres del govern i aliats
- Es limita la participació dels ecologistes

LES ETAPES DE FUNCIONAMENT DEL CAPMA (I)

1994-95 Emèrit Bono (PSPV)

- Posa en marxa el CAPMA
- Es creen Comissions de Treball
- Nivell intens de debat, participació i conflicte amb l'intent de construir una planta incineradora de RI a Bunyol

LES ETAPES DE FUNCIONAMENT DEL CAPMA (II)

1995-97 Ma. Àngels Ramón Llin (PP-UV)

- El CAPMA no es reuneix ni una sola vegada

LES ETAPES DE FUNCIONAMENT DEL CAPMA (III)

1997-99 José M. Castellà (PP-UV)

- Es convoca el CAPMA amb certa regularitat
- S'arriba a alguns acords per unanimitat
- S'aprova el PIR que durant tota l'etapa apenes s'executa.

LES ETAPES DE FUNCIONAMENT DEL CAPMA (IV)

1999-2003 Fernando Modrego (PP)

- S'incrementen els representants ecologistes
- Comencen a transformar el CAPMA des d'un espai de debat i assessorament cap a un espai per ratificar les polítiques de la Conselleria i la utilització partidista
- Les entitats socials i ecologistes aconseguim enfront d'això un alt grau de cohesió i qüestionament de les polítiques
- Davant d'això comencen a distanciar les convocatòries i a aplicar el silenci administratiu davant alguns intents de convocatòria de les entitats socials (demanar comptes RSU)

LES ETAPES DE FUNCIONAMENT DEL CAPMA (V)

2003-07 Rafael Blasco (PP) (I)

- Es modifica unilateralment la composició del CAPMA (expulsió d'universitats i ecologistes, entrada d'addictes)
- Es consolida el CAPMA com a foro per aprovar les polítiques del govern en clau mediàtica
- Es converteix el CAPMA en un miniparlament, i s'imposa un sistema de votació dels dictàmens per majoria simple, amb l'aclaparadora majoria de l'administració

TAULA COMPARATIVA COMPOSICIÓ CONSELLS DE PARTICIPACIÓ

	CAPMA Constit.	CAPMA Modific.	CAMA
Conseller, Dir Generals	8	10	2
Fed. Valenciana Municipis	2	2	-
Universitats	Totes (5)	2	-
Comissió Assessora (experts)	2	2	-
Associacions Empresarials	2	2	2
Cambres de Comerç	2	2	
Sindicats Treballadors	2	2	2
Sindicats Agraris	2	2	3
Associacions Ecologistes	7	2	5
Entitats esportives muntanyeres	0	2	-
Propietaris Forestals	0	3	-
Consumidors	0	1	2
Fed. Associacions Veïns	0	1	-
Entitats estudi activitats forestals	0	1	-
TOTALS	32	34	16

LES ETAPES DE FUNCIONAMENT DEL CAPMA (VI)

2003-07 Rafael Blasco (PP) (II)

- Els vots particulars contraris no formen part de l'acta que ens obliga a no ratificar-la i sols així es consideren sense acceptar els textos alternatius, sols la menció del vot particular en contra.
- Es crea el Consell Valencià d'Urbanisme i Habitatge sense presència social.
- Se'ns nega als sindicats formar part de les Juntes Rectores dels PN. Finalment ho accepten verbalment sense cap modificació legislativa (sols estem en dos).
- Es crea el Consell Forestal i en la primera sessió, sense consens, es dissol i s'integra al CAPMA (més amics del PP).

LES ETAPES DE FUNCIONAMENT DEL CAPMA (VII)

2003-07 Rafael Blasco (PP) (i III)

- CCOOPV deixa d'assitir con ja ho feren en el seu dia les dues organitzacions ecologistes i les dues universitats "tolerades"

2007-08 González Pons (PP)

- Convoca una sola reunió prop d'eleccions en clau mediàtica
- S'arriba a l'extrem de passar per complet de l'òrgan de participació. El TSJ li tomba el Pla d'Ordenació Forestal per no consultar el CAPMA.

2007-08 García Anton (PP)

- Durant un any (juny 2007 juny 2008) encara no s'ha estrenat.

ALTRES ÀMBITS DE PARTICIPACIÓ EN MA (I)

Consell de Participació de l'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals

- La participació és tan minsa com llarg el nom
- Una reunió anual merament informativa
- S'expliquen les obres realitzades i les que es realitzaran
- Es fa un simulacre d'aprovació del pressupost per majoria simple. De vegades ni es passa a votació.

Agència Valenciana de l'Energia

- Mai han reunit l'òrgan de participació. Ni tan sols la sessió constitutiva.

ALTRES ÀMBITS DE PARTICIPACIÓ EN MA (II)

Consell Econòmic i Social (CES)

- Àmbit decisor no vinculant
- Emissió de vot particular

Mesa de seguiment Protocol de Kioto (PAVACE 2003)

- El govern mai l'ha convocada

Agendes 21 Locals

- Estem en alguns municipis però tenim dificultats per delegar en afiliats amb bona formació mediambiental

Xúquer / Implementació DMA

- Pla de Recuperació i Pla de Conca

DARRERS DESENCONTRES EN MATÈRIA DE REPRESENTACIÓ

- Es neguen a modificar el funcionament del CAPMA i la seua composició
- Estem en el procés d'intentar obrir una via per a negociar la figura del delegat de medi ambient (territorial, d'empresa-sector, de polígon industrial)
- Continuen negant-nos la possibilitat de modificar el decret de composició de les Juntes Rectores dels Parcs Naturals

EL NOSTRE BALANÇ

1. Excepte en l'etapa d'Emèrit Bono quan va ser creat i sense plena satisfacció, a la resta d'etapes NO HA INTERESSAT LA PARTICIPACIÓ.
2. Les polítiques desenvolupades estan en contradicció amb qualsevol criteri de desenvolupament sostenible
3. El CAPMA ha deixat de ser un organisme per a la participació social i pública. No accepten reformar-lo
4. L'Estratègia Valenciana de Desenvolupament Sostenible no existeix. Hem arrencat un compromís al PAVACE
5. L'Estratègia sobre Canvi Climàtic s'ha elaborat amb anys de retard i al marge dels sectors socials
6. A l'administració valenciana no l'interessa introduir mecanismes de participació activa

QUÈ PODEM ESPERAR ? QUÈ PODEM FER ?

- Per generació espontània no canviaran. La majoria parlamentària és força còmoda. És un conflicte europeu
- Una aliança social pel dret a la participació. Imposar la participació, conquistar un espai
- Denúncies Síndic de greuges, Unió Europea, Fiscalia...

Tres qüestions claus:

- Traslladar a la ciutadania la percepció que la seua veu és determinant i això està directament relacionant amb la seua qualitat de vida
- L'actitud de la ciutadania en el sentit de si adopten els valors de la participació democràtica activa
- En el nostre cas com a sindicalistes continuar treballant per incorporar la cultura mediambiental a l'empresa